

Fredag 20 augusti

Resultatenheter och besparingar ingen bra kombination

Resultatenheter har provats på ett antal daghem i Lund under en period men införs under 1993 i hela kommunen. För- och nackdelarna är lite svåra att se eftersom kommunen samtidigt inför besparingar inom barnomsorgen. Resultatenheter innebär att varje daghem blir ansvarigt för sin egen ekonomi både vad det gäller verksamhet och personalkostnader. De vinster eller förluster som daghemmets årsbokslut uppvisar flyttas över till nästa års budget. Det skall finnas möjligheter, hoppas man, att man skall slippa dra med sig förluster som kan motiveras väl, men hur det blir i verkligheten är svårt att säga.

Grundtanken att själva få bestämma sin ekonomi har varit tilltalande för vissa daghem men inte alla. Ett faktum är också att det, som inom många andra verksamheter, är personalens löner som överlägset utgör den största delen av utgifterna, så behöver man spara är det effektivast genom personalnedskärningar. Det här är ett allvarligt faktum eftersom kommunen inför resultatenheter samtidigt som man gör besparingar. Det innebär att förvaltningen överläter åt den enskilde föreståndaren att permittera personal eller överinskriva barn om inte budgeten går ihop.

Sedan har det under gång införts nya besparingar så att föreståndaren måste räkna flera gånger för att veta vilka pengar man har att röra sig med. Det som också är nytt är den summa pengar man får för varje inskrivet barn, mest pengar för de små och mindre ju äldre barnen blir. Detta innebär att ett daghem kan ha det antal barn inskrivna som det är avsett att ha men ändå gå med förlust om barnen är i fel ålder. Då finns tre alternativ: gå med förlust, permittera personal, överinskriva. Inget av alternativen är särskilt lyckat. Skapar man en förlust som man drar med sig till nästa år får man mindre pengar då, vilket gör att man måste spara då osv. Permittera personal är inte heller något roligt alternativ. Sist in först ut är gången för de anställda.

VÄSTKUSTBANAN bör breddas genom Lund

Protesterna har varit omfattande från folk som bor på Oscarshem och i Kobjer mot Banverkets förslag att bredda västkustbanan till dubbelspår för att möjliggöra snabbtåg till Göteborg. En grupp boende har lanserat ett nytt förslag till en station "Lund Norra" mellan Tunisborg och Monumentviadukten, dvs på ett ställe där inga människor bor. Men det gynnar ingen.

Fredagen den 13 augusti ordnade banverket en bussrundtur till de olika alternativa platser, där Västkustbanan skulle kunna tänkas gå. Ursprungsalternativet i befintligt läge har nu modifierats så, att all breddning är tänkt att ske på den västra sidan norr om Kaprifolievägen. Söder därom tvingas ner-spåret, dvs det östra mot Malmö, ner i ett underjordiskt "tråg" under stambanan för att åstadkomma en planskild korsning med denna. Denna planskilda korsning är numera en förutsättning för breddningen – en stor satsning för att möta den ökande persontågstrafiken samt minska väntetider och olycksrisiker.

"Tråget" drabbar huvudsakligen den kommunala parkförvaltningens lokaler och upplag i kilen mellan stambanan och Västkustbanan, som sannolikt måste flytta till en annan plats. Dessutom måste en enskild fastighet i kv Björnbäret lösas in och huset antagligen rivs.

Norr om Kaprifolievägen måste ett äldre hus vid Våplingvägen rivas och utfarten till radhusen mittemot byggas om. Därefter är banan tänkt att gå i den nuvarande gång- och cykelvägens sträckning till och över Norra Ringen. En ny cykelbro planeras ett kvarter längre västerut. Plankorsningen väster om Oscarshem stängs också av, vilket varit aviserat sedan länge.

Ingen fastighet i Oscarshem drabbas av markintrång, men de

Inför hösten är det många daghem som inte vet om man kan behålla all personal eller om man måste skära ner i tjänster. Som personal innebär det en osäker situation – tänk om några barn slutar under terminen eller börjar vara på daghemmet endast deltid. Skall man då behöva minska personalen under terminen? En viss överlappningsperiod skall finnas så att inte förändringar i barngruppen slår igenom omedelbart på ekonomin men det sker fort



boende är rädda för ökat buller. Det kan dock bara bli marginellt högre på grund av dubbelspåret, knappast heller högre till följd av snabbtågens högre hastighet, eftersom deras aerodynamiska utformning är så mycket gynnsamare.

Så oron bland oscarshemsborna borde nu vara undanröjd. Antalet fastigheter som drabbas blir knappast fler än de två som nämnts ovan. Och då måste man fundera på om det verkligen finns skal att flytta hela banan till ett annat läge norr om Lund som föreslagits.

Lund Norra

De boende har alltså föreslagit att Västkustbanan läggs igen mellan

Lund C och Vallkärra station, och att ett helt nytt stationsläge, "Lund Norra" skapas öster om Oscarshem. Mot detta finns flera allvarliga invändningar.

För det första är stadsdelarna Gunnesbo och Nöbbelöv uppbyggda kring pågatågsstationen Gunnesbo. Tyvärr är det inte mer än 500 resande per dag där, men många har bosatt sig exempelvis i kvarteret Domarringen på Gunnesbo för att bekvämt kunna resa till Helsingborg eller Malmö. Vi tror att många skulle protestera om de blev av med tåget!

För det andra är ett läge öster om Oscarshem omöjligt med tanke på trafiken på stambanan, och att det ligger för nära Lund C. Det skulle kräva fyra spår ner till Lund C, och det skulle bli dyrt att bredda Monumentviaduktens spår genomfart. Tanken är kanske att det skulle bli en slags "infartsparkeringstation" typ Flemingsberg, men läget är dåligt även för parkering.

För det tredje kostar naturligtvis ett helt nytt läge för Västkustbanan betydligt mer än en breddning i befintligt läge. Därmed är det sannolikt inte ett realistiskt alternativ för Banverket. Det har man redan visat i en utredning.

Fredentorp

I detta alternativ skulle Västkustbanan vika av västerut just där Fredentorps kyrkogård har sin infart söderifrån. Sedan skulle den skära fult genom kullen där Fredentorps gård ligger, för att sedan passera Kävlingevägen på viadukt eller möjligen under.

Ett sådant ingrepp i landskapet är inte tänkbart, inte heller att låta järnvägen gå på en kraftig bank

Ytterligare ett par alternativ innebär sträckningar från punkter längre norrut på stambanan, som naturligtvis blir ännu dyrare. I ett perspektiv om 20-30 år med en ny generation höghastighetståg skulle en ny sträckning genom landskapet förbi Hoby och Kävlinge, som man alltså missar, kunna vara befogad. Men fram till dess måste man nog satsa på en breddad västkustbana genom befintliga stadsdelar i Lund. Det kommer vänsterpartiet att stödja, så som förslaget nu ser ut.

Thomas Schlyter

Forts. på sid. 4.

Tydlig politik, starka lokala

Det konstruktiva vänsterpartiet

Vänsterpartiets remissvar på Förnyelsedelegationens bestyrker bilden av en erfaren och ansvarsfull lokal partiorganisation.

Fast det har väl inte funnits anledning att drämma till med någon storslägga. Som vänsterpartiet inledningsvis konstaterar är det borgerliga försvaret mycket måttfullt, både jämfört med andra kommuner och lokala handlingsprogram. Huvudskälet är säkert att det kommer så sent. Därmed har nyliberala experiment på andra orter redan hunnit demonstrera sitt misslyckande och det allmänna ideologiska klimatet har hunnit ändras en smula. Borgarna kan inte vara lika trosvisva längre. Men de flesta borgerliga politikerna i Lund, även bland moderaterna, präglas också sen gammalt av måttfullhet och realism.

Vänstern kan också peka på en betydande framgång, den att det nu råder samsyn om att lokala nämnder ska finnas över hela kommunen. Detta är ett gammalt vänsterkrav. Borgarna var länge motståndare, bl.a. fruktan för fler "kravmaskinerier", men erfarenheten från Lund visar att kommunalnämnderna kan spara också de. Sen återstår att se om de lokala nämnderna verkligen kan stärka det kommunalpolitiska engagemanget överallt. I de "östra kommundelarna" skulle t.ex. vänsterpartiet ha svårt att hitta lokalt förankrade representanter. Partiets linje är också sen tidigare att de lokala nämnderna bör spegla det lokala röstmönstret. Det kan nog också ta sin rundliga tid att utveckla en stadsdelsidentiteter i delar av staden med otydliga gränser, svaga lokala centumbildningar osv. Därför bör man kanske inte vara alltför rädd för en stor spännvidd i invånarantal mellan "stadsdelarna". På samma sätt som kommuner kan växla starkt i storlek borde deras underenheter kunna göra det. Det viktiga är att deras invånare upplever dem som naturliga.

Ett annat naturlighetskrav som det finns anledning att betona gäller kommunfullmäktige. Om inte dess diskussioner gäller konkreta beslutsfrågor blir det torrsim av debatterna, och det blir i längden svårt för både ledamöter och allmänhet att upprätthålla intresset för verksamheten. Därmed skulle fullmäktige också förlora något av sin viktiga roll som politikerskola.

Får man döma av opinionsmätningarna kan det mycket väl återigen bli en röd-grön majoritet i Lund efter nästa kommunalval. Erfarenheterna från förra gången är inte helt positiva men vänsterpartiet ställer säkert upp. Då får det också vara med om att införa den nya organisationen.

– Ett tråkigt kommunalt remissvar, suckade tjänstgörande volontären när han ombads göra ett sammandrag av vänsterpartiets synpunkter på "förnyelsedelegationens" förslag att göra om formerna för kommunens arbete. Men när han hade läst det sa han: "Detta är ju viktigt! Och välskrivet." Så vi beslöt att ta in hela dokumentet, i lätt redigerad form. En liten belysning ges i "VB-kommentaren" här intill.

Först som sist kan konstateras att vänsterpartiet från början varit motståndare till inrättandet av förnyelsedelegationen. Vänsterpartiet saknar också representation i den. Vi är därför på intet sätt uppbundna av vare sig överenskommelser eller beslut som hittills tagits kring en framtida förändrad nämnd- och förvaltningsorganisation.

Den organisationsförändring för Lunds kommun som föreslås är relativt måttlig. Inom de tekniska verksamheterna fullföljs den konkurrensutsättning och uppdelning i beställare och utförare som påbörjades under den förra mandatperioden. Inom skola, barn- och äldreomsorg förebådade det borgerliga handlingsprogrammet för Lund stora organisatoriska förändringar. Av dem finns inte mycket kvar i förnyelsedelegationens dokument. Lund slipper därför ifrån de vilda experiment med skol- och barnomsorgscheckar som införts i andra "nyborgerliga" kommuner.

Principer

Organisationsförslaget sägs grundas sig på principer om *demokratisk styrning, hög effektivitet och ett serviceutbud tillgängligt för alla*. Detta är inget unikt utan snarast självklarheter som följer av kommunallagen. Andra principer än dessa vore snarast att betrakta som egendomliga.

Mot bakgrund av de nämnda principerna omfattar förslaget en organisation med en starkt kommunstyrelse, renodlad nämndstruktur med åtskild myndighetsutövning, planeringsfunktion och serviceutbud, lokala politiska organ och en affärsmässig styrning av kommunala bolag. Det nya här torde vara kommunstyrelsens förstärkta roll i planering och verkställande.

Dessa principer har vänsterpartiet inget att invända mot. I stället kommer vi nu att granska den föreslagna nämndstrukturen.

Kommunledning

Kommunledningen omfattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och en ny stab för ledning, samordning och uppföljning av verksamheten. Vänsterpartiet är positivt till förslagen om nya arbetsformer för kommunfullmäktige. Hearings, temamöten och allmänpolitiska debatter kan bidra till en vitalisering av kommunalpolitiken. I detta sammanhang efterlyser vi en diskussion

om hur kommunfullmäktiges kontrollfunktion ska stärkas.

Kommunfullmäktiges centrala uppgift är att vara kommunens högsta beslutande organ. Ingen av de ovan nämnda nya arbetsformerna leder fram till beslut. I stället flyttas allt fler beslut från fullmäktige till nämnder och styrelser i takt med decentraliseringen. Detta är en i grunden riktig utveckling, men alldeles oproblematiskt är den inte. Den får inte resultera i att fullmäktige utvecklas till ett organ som bara i efterhand kommenterar andras beslut.

Man kan naturligtvis bestämma att fullmäktige ska besluta om övergripande mål och inte befatta sig med detaljer. Sådana förenklade formler löser inte problemet. Övergripande mål riskerar att bli mångtydiga och till intet förpliktigande. "Detaljer" kan av medborgarna upplevas som mycket viktigare än de övergripande målen och dessutom innehålla principiellt viktiga överväganden.

Gör partierna synliga!

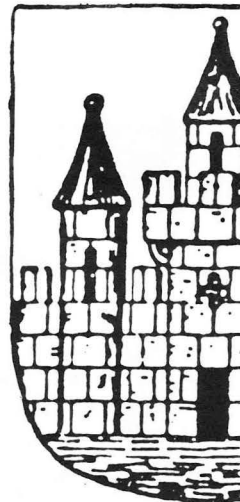
Kommunfullmäktiges ledamöter måste vara oförhindrade att föra upp de frågor man tycker är angelägna till beslut i fullmäktige. Där kan man bäst göra politiska överväganden – inte bara om vilka beslut som ska fattas, utan också om fullmäktige överhuvud taget ska fatta beslut i frågan. Partipolitiken synliggörs bättre.

Förslaget om att inrätta en *stab* för kommunstyrelsen är bra. Styrelsen behöver berednings- och utredningsresurser. Det får dock inte leda fram till en utökning av kommunens administration. Vänsterpartiet anser inte att en "kommundirektör" på toppnivå är något som vi ska ha.

Så länge det finns tre kommunalråd är det deras uppgift att hålla reda på ärenden och faktiskt också avge förslag till beslut. På det viset görs kommunstyrelsens arbete politiskt synligt i högre grad än om en tjänsteman ska författa förslag till beslut. Juridisk och annan kompetens finns ju redan inom stadskansliet för beredning av frågor som kräver sådana överväganden.

Lokala organ

Lokala organ i form av kommunalnämnder är en riktig form för att stärka den kommunala demokratin. Kommunalnämnder är också ett mycket viktigt krav som vänsterpartiet har drivit länge. Det resulterade också i den pågående



försöksverksamheten med kommunalnämnder på Norr och i Veberöd.

Utfallet, särskilt på Norr, har också under de sex åren visat sig vara mycket gynnsamt för att skapa en lokal identitet bland stadsdelens invånare och för att få till stånd väl fungerande kommunala verksamhetsområden. Såväl kommunalkontoret som biblioteksfilialen på Fäladsgården har fungerat utmärkt som kontaktpunkter för invånarna på Norr.

Det är positivt att organisationsförslaget utgår från att lokala organ ska inrättas över hela kommunen. De frågor som kan diskuteras är främst vilka ansvarsområden som de ska ha, dels vilka geografiska områden de ska täcka.

Ansvarsområden

Förnyelsedelegationen föreslår att ansvaret för *barnomsorg, grundskola, biblioteksfilialer och öppen fritidsverksamhet* läggs på de lokala organen. Därutöver nämns skolbarnomsorg inom fritidsverksamheten, äldreomsorg, parkverksamhet och som remissorgan.

Vänsterpartiet vill, som framgår ovan, vidga de lokala organens ansvarsområden i förhållande till den kompromiss som uppnåtts i förnyelsedelegationen. Denna är emellertid en framgång. Som delegationen påpekar är ansvarsområdena inte en gång för alla givna utan kan utvidgas efterhand. Det är heller inte nödvändigt att alla lokala organ har exakt samma ansvarsområden.

Som ett exempel vill vänsterpartiet understryka betydelsen av att parkskötsel kommer in under de lokala organen. Det visar sig på Norr att parkskötarna fyller en viktig funktion, därför att de är ute i området och kan "hålla ordning" och ha reda på allt möjligt som inte bara rör parkernas växtlighet. I stadsdelar där parken redan har lokala arbetsställen med maskinpark bör dessa med fördel kunna sortera under de lokala organen. Delegationens förslag är att parkverksamheten inte ska inordnas i

nämnder, kommunalt kretslopp



lokala organ, vilket vänsterpartiet tycker vore olyckligt.

Geografiska områden

Utifrån befintlig stadsdelsindelning för planeringsådsamål föreslås att befintliga eller sammanslagna sådana områden ska utgöra kommundelar för lokala organ. Här föreslås kommundelar med drygt 10 000 invånare, utom de östra kommundelarna som är mindre. För centrala Lund föreslås ett område kallat Centrum/Söder som är betydligt större till befolkningstallet, cirka 23 000 invånare, medan den geografiska omfattningen torde vara jämförbar med de andra i Lund.

Vänsterpartiet vill idag inte binda sig för vilka geografiska områden som skulle passa nämndstrukturen bäst. Man skulle också önska andra namn än "väderstrecksnamnen", som är rätt trista och borde ersättas av bättre.

"Mjuka" nämnder

För de centrala nämnderna inom omsorg, skola, kultur m.m. föreslås en ny struktur. Vänsterpartiet är positivt till förslaget om en utbildningsnämnd, en nämnd för äldre- och handikappomsorg, en nämnd för individ- och familjeomsorg och en kulturnämnd. Vi har dock följande invändningar:

Nämnden för äldre- och handikappomsorg bör kallas *Omsorgsnämnd* i stället för "socialnämnd", och nämnden för individ- och familjeomsorg m.m. bör kallas *Socialnämnd*. Detta för att mer påminna om befintlig struktur.

När det gäller kulturnämnden delar vänsterpartiet förslaget att konsthall, teater, musik och bibliotek ska höra dit. Men hela biblioteksverksamheten bör ligga under kulturnämnden, som alltså svarar för policy, utställningar, medieinköp och förvaltning av datorsystemet *men också* för filialerna, trots att dessa är lokaliserade till en viss kommun. Samarbeta med kommunalnämnderna förutsätts dock.

"Hårda" nämnder

Förnyelsedelegationen verkar vilja införa tre nivåer inom den "hårda" sektorn. Plan- och byggnadsnämnden utformar planerna, Anläggningsnämnden konkretiserar dem i beställningar och "Kommunens affärsverksamhet" utför beställningarna. Rimligtvis är det en nivå för mycket. Samma nämnd borde kunna ansvara för verksamhet ända fram t.o.m. beställningen. Uppgifterna borde också kunna fördelas på ett annat sätt mellan de tre tunga nämnder inom fysisk "stads- och landsbygdsutveckling" som enligt förslaget ska finnas: 1) miljö- och hälsoskyddsnämnd, 2) plan- och byggnämnd samt 3) "anläggningsnämnd".

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fungerar enligt miljöskyddslagen, hälsoskyddslagen och lagen om kemiska produkter i första hand som en tillsynsmyndighet för kommuninvånarnas hälsa. *Plan- och byggnämnden* svarar enligt plan- och bygglagen samt naturresurslagen huvudsakligen för exploaterande och "miljöhotande" verksamhet, om man vill vara elak. Det är bra att förslaget bibehåller gränserna mellan dessa två roller. I en del kommuner har man slagit samman dessa verksamheter, vilket kan leda till mycket svåra ansvarsproblem.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden borde dock kunna få vidgade arbetsuppgifter inom miljöområdet. Dit hör exempelvis att slå vakt om kommunens naturvärden i form av naturvårdsråden med olika slags förordnanden enligt naturvårdslagen. En sådan nämnd bör kort och gott bara kallas miljö-nämnd.

Till plan- och byggnämnden bör också föras det som kan bli kvar av hittillsvarande bostadsförordningsplanering, dvs KBP, och de delar av fastighetsnämnden som rör statliga bostads- och energilån, dvs kommunens förmedlingsorgan

"Utveckla Lund"

I övrigt önskar vi att man mer diskuterar i vilken utsträckning det under den förra mandatperioden utarbetade organisationsförslaget "Utveckla Lund" av bl.a. Claes Göran Jönsson kan ligga till grund för organisation av en plan- och byggnämnd. Vänsterpartiet vill gärna återkomma med förslag om detta, och ser fram mot en diskussion med framför allt socialdemokraterna i denna fråga.

Anläggningsnämnden tjänar som beställare av konkreta arbeten när det gäller gata, park, vatten och avlopp samt exploatering, dvs markberedning och försäljning av mark för bebyggelse. Vidare ska anläggningsnämnden vara beställare av kollektivtrafik samt utgöra trafiknämnd enligt gällande trafiklagstiftning, dvs ungefär som nu. Den motsvarar alltså nuvaran-

de gatu- och trafiknämnden. Att vatten- och avloppsverket hör dit motiveras huvudsakligen av att det är fråga om ledningar i gatorna. Med den nya Markentreprenadenheten som utförare kan dock VA-verket överföras till den skisserade Kretsloppsnämnden.

Namnförslaget "Anläggningsnämnden" förs fram med viss tvekan. Det bör snarare kallas Gatunämnden – kort och gott – eller möjligen Gatu- och trafiknämnden för att poängtera även dess roll som trafikmyndighet.

Stadsmiljö

Stadsmiljökommittén och strukturkommittén (ungefär som den gamla generalplanekommittén) föreslås inrättade för samordning av stadsmiljöfrågor mellan planerande och utförande nämnder, resp. mellan kommunstyrelsen och utförande planeringsorgan under PBN. Bägge dessa kommittéer är bra men frågan om deras sammansättning är viktig. Den modell som varit bruklig, att slå samman byggnadsnämndens och kommunstyrelsens presidier, är ur politisk synvinkel klart olämplig, eftersom det innebär en obalanserad politisk representation med enbart tre borgerliga och två socialdemokratiska ledamöter. Parlamentariskrepresentation med miljöparti och vänsterparti skulle, enligt nuvarande politiska bild, vara en klar fördel.

En stadsmiljökommitté har länge saknats, det visar de många bristerna i omsorgen om detaljer i våra gator och på torgen. De insatser som gjorts för exempelvis Stortorget visar vad en sådan kommitté kan uträtta. Handläggande tjänstemän inom resp. förvaltning utgör givetvis den fackmässiga basen i en sådan kommitté, men den politiska styrningen och ansvaret bör nog övervägas. En politiskt vald ordförande från majoriteten borde vara ett minimum.

Affärsverksamheter

Enligt förslaget ska kommunens affärsverksamheter drivas affärs- mässigt i konkurrens med andra, enskilda intressen. Det är möjligt att detta är tidens melodi, men en fullständig konkurrensbild finns ju faktiskt inte. I vilket fall behandlas affärsverksamheterna under en rubrik i förslaget, och vad de har gemensamt är stora ekonomiska åtaganden. Man köper och säljer tjänster och energi, men inte varor annat än för kommunens eget bruk.

Lunds energibolag är nyligen bildat och är inte mycket att orda om. *Lunds kommuns fastighetsbolag* och *Färgaren* bör slås ihop till ett. *Lunds kommuns parkeringsbolag* är ett tredje bolag som finns idag. Här föreslår vänsterpartiet en annorlunda organisation: Med syfte att samordna taxor

och parkeringsbestämmelser på gatumark med samma slags verksamhet inom kommunalägda, statliga, landstings- och enskilda parkeringsanläggningar föreslås att parkeringsbolaget avskaffas och övergår till en kommunal förvaltning under gatunämnden ("anläggningsnämnden"). Härigenom kan också lättare avtal träffas om samutnyttjande av p-anläggningar än vad som nu är fallet.

Kretslopp

Avfalls- och avloppsnämnden skulle kunna vara namnet på den nämnd som styr renhållningsverket och VA-verket. Dessa verk behandlas i förslaget endast som tekniska förvaltningar, men i dag krävs en helt annan syn på dessa verksamheter, som visar på vikten av ett kretsloppstänkande i fråga om sådana resurser – avfall, vatten, avlopp och även energi. Dessa frågor kräver en betydligt tyngre och tydligare politisk behandling. Nämnden bör snarare jämställas med gatunämnden än ses som en nämnd för affärsverksamhet. *Kretsloppsnämnden* är därför ett bättre namn på denna nämnd som således får ett samlat ansvar för hushållning med dessa resurser. Att föra de frågorna till miljö-nämnden kan vålla konflikter med dess roll som tillsynsmyndighet.

För att kunna åta sig tjänster på entreprenad i andra kommuner har förespråkats en annan förvaltningsform för renhållningsverket, eventuellt en bolagisering. En sådan konstruktion torde dock inte leda till något miljömedvetet tänkande. Man bör snarare se denna verksamhet som strikt kommunal med ett tydligt politiskt ansvar. Själv avfallsbehandlingen ligger f.ö. på ett regionalt organ, Sysav, som alltså är kommunövergripande. En vidgning av renhållningsverkets verksamhet bör kunna åstadkommas på annat sätt.

Lundafastigheter är vad vi förstär detsamma som fastighetskontorets kommunalägda förvaltnings- och exploateringsfastigheter. Dessa bör kvarstå som kommunal förvaltning och inte överföras i något aktiebolag. Det är huvudsakligen fråga om fastigheter som inte kommer att säljas. En gemensam styrning med Markentreprenadenheten från en gemensam nämnd, enligt förslaget, förefaller dock rimlig. Mark- och fastighetsnämnden är kanske ett passande namn.

Servicenämnden kan slutligen vara namnet på den nämnd som ska styra drätselkontorets tjänster samt persontransporter, städservice och kostservice.

För det fortsatta arbetet med att utveckla kommunens organisation är vänsterpartiet berett att ta sitt ansvar, och ser därför fram emot att vara med i de diskussioner och beslut som ska ta när förnyelsedelegationen avvecklas.

Sommarens tågresa till Luleå: Hilding får besök

I början av augusti tog jag liggvagn till Luleå för att träffa fader Hilding. Han hade legat på lasarettet några dagar för att han hade befunnits svårväckt när den gode vännen Alf Lövenborg kom för att bjuda på bastu. Men efter läkarvård, mest i form av mat och dryck, kvicknade Hilding till. Kanske hade han fått en lätt hjärnblödning eller så hade han drabbats av matthet för att han ätit för lite. Riktigt gamla människor, och Hilding ska ju fylla 94, tappar lätt matlusten eller får förstopningar, som de tror ska hävas genom mindre matintag.

Nåväl, jag åkte direkt till lasarettet för att hämta hem honom. Vid hemkomsten stod TV och Radio Nord och journalister från Norrbottenstidningarna i högsta beredskap för att intervjua. Denna dags morgon hade nämligen Svenska Dagbladet haft inne en artikel om att Hilding skulle gå ur APK och uppgift om att kommande Norrskensflamman skulle tillkännage det officiellt, samtidigt som den riktade en bredsida mot partiordförande Hagel och dennes ekonomiska transaktioner. Detta hade undgått mig eftersom jag befann mig på tåget och jag blev därför något brydd över situationen. Hilding var dock ganska skärpt och genomförde intervjuerna på ett bra sätt, trots att han hör så dåligt att han ibland nog inte uppfattade frågorna helt och hållet.

Hildings tvekan

Det måste ha varit ett ganska stort steg för en partitrogen människa som Hilding att gå ur APK, å andra sidan har han ju varit med om en och annan sprängning – vid sidan av det han sysslade med i gruvan i sin ungdom. Hilding har nog länge tänkt lämna partiet, men av omsorg om gamla kommunister i APK, har han tvekat: de har ju i honom sett en klippa som aldrig skulle rämna.

Att han nu ändå lämnar in partiboken har flera orsaker: att vänner till honom blivit uteslutna (ex. ovan nämnde Alf), att partiet för en dålig politik och är marginaliserat och att Hagel tagit emot pengar från f.d. Sovjet. Indoktrinerad som man är av borgerliga massmedia, hade jag trott att

Hilding på något vis varit informerad, men han verkade uppriktigt upprörd över möjligheten av att sådana transaktioner ägt rum. Saken blir förstås inte bättre av att Hagel tycks blivit tämligen förmögen på siston, trots måttliga, redovisade, inkomster. Allt enligt Flamman. (Av detta framgår att Norrskensflamman numera är en fristående vänstertidning som är ute efter APK-ledningens skalp).

Det är ganska strongly av Hilding att vid så hög ålder göra en omvärdering, tycker jag. Han förblir dock kommunist i den meningen att han anser det måste finnas ett alternativ till kapitalismen. Det som händer i det gamla Sovjet efter kommunismens fall, med maffiavälde och etniska och religiösa konflikter, tycker han är avskräckande. Och kapitalismen krisar ju som vanligt med en viss regelbundenhet. Hilding anser numera också att socialismen aldrig förverkligats, eftersom den förutsätter demokrati. Stalin, som mördade den första generationen revolutionärer, är förstås den onde demiurgen i detta drama.

Aktualiserad Manifesttanke

Även om Hilding nog kommer att rösta på vänsterpartiet är det inte aktuellt med att gå till något annat parti. Egentligen borde han kunna vara nöjd med sin situation för det står ju faktiskt i Kommunistiska manifestet, i början av andra kapitlet, att "Kommunisterna utgör intet särskilt parti gentemot de andra arbetarpartierna. De har inga från proletariatets intressen skilda intressen. De uppställer inga särskilda principer, efter vilka de vill forma den proletära rörelsen" osv. Vad Manifestet här helt tydligt vill betona är att kommunister inte ska binda upp sig till något enstaka parti eller lyda någon självutnämnd världsförbättrare, utan försöka att på ett nästan vetenskapligt sätt studera betingelserna för proletariatets (idag skulle vi väl säga "folkets" eller "det arbetande folkets") befrielse.

Sett i ett historiskt perspektiv förefaller den här tanken ganska god och man kan fråga sig om inte kapitalismen måste blomma ut innan den kan övergå i ett humanare samhällssystem. Och för

övrigt är ju dagens kapitalism i de flesta länder redan starkt balanserad av lagstiftning, en stor offentlig sektor och demokratiskt styrelseskick. Kanske det som kallas "blandekonomi" är den bästa kända lösning vi kan se för tillfället och under alla omständigheter långt överlägsen utopiska leninistiska visioner.

Det här senare skulle nog inte Hilding hålla med om, han anser nämligen att Lenins planer aldrig fått någon chans. Han förblir leninist tills vidare.

Svårt att bli gammal

Men egentligen grubblar Hilding nog inte så mycket på tillståndet i världen. Han ser så dåligt att han inte kan läsa tidningen, till och med att sätta på radion kan vara svårt. Sin kära fiol och sitt piano vill han inte "misshandla", fingrarna lyder inte längre. Förr tyckte han om att laga mat, särskilt pannkaka och fiskrätter, men det går numera inte. Det är tur att hemhjälp finns, damerna besöker honom fyra gånger om dagen. De klagar lite vänligt på honom för att han inte ber om ditten och datten och beklagar sig som gamla brukar göra, men då säger han bara att han är en stolt människa som vill klara sig själv. Hilding gillar i alla fall att promenera och att lyssna på talböcker.

Hilding har just avslutat sina memoarer, som berättar om uppväxten i Malmberget, de första fackliga och politiska striderna, något om riksdagsarbetet, resorna österut och sammanträffanden med världskommunismens ledarskap. Avslutningsvis skriver han något om världsläget efter Sovjetunionens upplösning.

Manus har skickats till två förlag. När jag var där fick han negativt besked från Natur & Kultur, men en av lektörerna ville ge ut den. (Jag har ett manus hemma så om någon som läser detta har förlagskontakter går det bra att få låna texthögen på cirka 120 A4-sidor).

Livlig gågata

När jag var i Luleå passade jag förstås på att se mig omkring. Jag joggade lite utmed Luleälvsstranden. Det var vackert, soligt och helt myggfritt. Jag körde lite sim-

hopp på Pontusbadet och lärde några lulebarn, och mina egna barnbarn, grundläggande simhoppsteknik. Jag vandrade på Luleås centrala gågata och gladde mig åt det fungerande uteschacket, vaktat av pensionärer, och musikpaviljongen där ett jazzband bl a spelade Blues Marsch på ett övertygande sätt. En bouleplan på Storgatan har tillkommit sedan sist jag var uppe. Nu väntar jag bara att Luleå följer Stockholm med en plan för Streetbasket. Det är på det här viset en innerstad får liv, tänk om Lund kunde förstå det.

Finn

Resultatenheter...

Jag tycker att till den ekonomiska diskussionen om resultatenheter måste föras en ideologisk. Passar det här för omsorgsverksamhet? Jag tycker det inte. Visst måste även barnomsorgen titta över sina kostnader och till viss del ta ansvar för dessa, men det får inte innebära att man tillmäter frågor om kvalitet och arbetsmiljö mindre betydelse.

Risken för detta är uppenbar om man inför resultatenheter samtidigt med besparingar. När så sker flyttar mycket av förvaltningens ansvar ut på de enskilda föreståndarna som inte har en adekvat utbildning för det. De arbetsuppgifter som låg i föreståndartjänsten när de flesta tillträdde var helt andra än de är idag. Vissa föreståndare tycker att de nya arbetsuppgifterna är spännande men många tycker att de tar för mycket tid från det jobb de tycker är viktigt och att de har svårt att klara av dem effektivt.

Lars Ragvald

MÖTE MÖTE



KOMPOL möte Må 23.8 kl 19.15 på partilokalerna. Tema: Kommunfullmäktige.

RÖDA KAPELLET Sö 22.8 inget rep på Kapellsalen pga Hanöhelgen. Nästa Sö 29.8 18.45 rep i Kapellsalen inför kulturmatten. Sista chansen för musikalisk repetition. Följande två söndagar rep med skådespelare.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Lars Ragvald och Gunnar Sandin.



Tel. red. onsd e 18:
046/11 51 59
Fax : 046/14 65 82

Kontaktredaktör för nästa nummer: Gunnar Sandin, tel 13 58 99. Vid utebliven tidning ring Rune Liljekvist 13 82 13 el. 11 50 69